

Motion till riksdagen 2020/21:3332

av **Kristina Axén Olin m.fl. (M)**

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2021 inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat anslag till Statens skolinspektion för ett utökat uppdrag och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat anslag till Statens skolinspektion för tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en satsning på språkförskola för nyanlända barn från tre års ålder och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om minskat anslag till utveckling av skolväsendet till förmån för lovskola och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en satsning på digital infrastruktur och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en satsning på att bättre följa varje skolas bidrag till elevernas kunskapsutveckling och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en satsning på rektorer på särskilt utsatta skolor och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en tioårig grundskola och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om karriärtjänster för lärare och förskollärare och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om minskat anslag för statligt stöd för stärkt likvärdighet till förmån för mer undervisningstid och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en satsning på KPU för förskollärare och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en satsning på Teach for Sweden och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om forskning och innovation och tillkännager detta för regeringen.

Förslag till anslagsfördelning

Anslagsförslag 2021 för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Tabell 1 Moderaternas förslag till anslag för 2021 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Statens skolverk	1 156 702	±0
1:2 Statens skolinspektion	468 004	40 000
1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	769 676	±0
1:4 Sameskolstyrelsen	58 003	±0
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 797 193	-90 000
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	315 218	±0
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	3 903 000	±0
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	208 720	±0
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	109 986	±0
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	504 026	±0
1:11 Skolforskningsinstitutet	24 735	±0
1:12 Praktisknära skolforskning	18 543	±0
1:13 Bidrag till lärarlöner	4 875 000	45 000
1:14 Särskilda insatser inom skolområdet	163 418	±0
1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	6 230 000	-405 000
1:16 Bidrag till vissa studier	17 525	±0
1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning	3 660 422	±0
1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan	135 043	±0
1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	3 629 123	±0
2:1 Universitetskanslersämbetet	158 416	±0
2:2 Universitets- och högskolerådet	243 365	±0
2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 024 767	±0
2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 286 199	±0
2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och	2 338 713	±0

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
avancerad nivå		
2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 349 033	±0
2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 367 673	±0
2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 683 952	±0
2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 956 642	±0
2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 724 084	±0
2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 574 894	±0
2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 199 438	±0
2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 745 179	±0
2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 032 655	±0
2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	794 587	±0
2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 684 033	±0
2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 392 824	±0
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 772 596	±0
2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	765 899	±0
2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	419 006	±0
2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	762 672	±0
2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	261 982	±0
2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 193 374	±0
2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	358 437	±0
2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	891 450	±0
2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	289 187	±0
2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	641 734	±0
2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	264 093	±0
2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 065 801	±0
2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på	258 068	±0

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
forskarnivå		
2:31 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	294 155	±0
2:32 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	105 476	±0
2:33 Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	691 524	±0
2:34 Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	132 056	±0
2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	213 734	±0
2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	52 549	±0
2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	121 873	±0
2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	39 747	±0
2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	575 147	±0
2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	89 866	±0
2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	483 805	±0
2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	88 454	±0
2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	528 496	±0
2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	110 977	±0
2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	456 042	±0
2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	80 509	±0
2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	456 297	±0
2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	70 141	±0
2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	366 811	±0
2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	57 261	±0
2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	423 937	±0
2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	77 740	±0
2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	179 761	±0
2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	20 487	±0
2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	69 450	±0

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	11 399	±0
2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	144 329	±0
2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	20 620	±0
2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	478 043	±0
2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	93 612	±0
2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	39 182	±0
2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	21 518	±0
2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 773 958	±0
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	2 230 797	45 000
2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor	471 718	±0
2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 733 676	±0
2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet	72 580	±0
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	6 995 846	±0
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	420 061	±0
3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning	183 119	±0
3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	1 117 356	±0
3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning	40 796	±0
3:6 Institutet för rymdfysik	57 273	±0
3:7 Kungl. biblioteket	419 797	±0
3:8 Polarforskningssekretariatet	49 663	±0
3:9 Sunet	49 183	±0
3:10 Överklagandenämnden för etikprövning	5 381	±0
3:11 Etikprövningsmyndigheten	43 788	±0
3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	8 309	±0
3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål	88 995	±0
4:1 Internationella program	81 589	±0
4:2 Avgift till Unesco och ICCROM	30 886	±0
4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet	10 787	±0
4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	52 143	±0
Summa	92 077 789	-365 000

Politikens inriktning

Inledning

I Sverige ska egen ansträngning vara avgörande för hur det går i livet. Dina möjligheter att lyckas ska aldrig begränsas av varifrån du kommer, var du bor eller vem du är. Alla ska ha rätt till en bra skola och ingen elev ska lämna grundskolan utan de kunskaper som behövs för jobb och fortsatta studier. Skolan är, och ska vara, den del av välfärden som inte bara möjliggör en trygg framtid utan också utjämnar livschanser.

Alla barn förtjänar en bra start när de börjar skolan. Därför prioriterar Moderaterna fortsatta reformer för att förskolan ska kunna fortsätta att utvecklas och bli en god brygga över till skolans undervisning. I förskolan är språkutveckling särskilt viktigt. Men för de barn som aldrig, eller mycket sällan, möter svenska språket i hemmet behövs en särskild språkförskola för att de ska kunna svenska när de börjar skolan. Det råder stor brist på utbildade förskollärare. Därför satsar Moderaterna på att utöka karriärtjänstreformen till att också innefatta förskollärare och bygga fler vägar in i förskolläraryrket via en kompletterande pedagogisk utbildning.

Med stöd i forskning och beprövade erfarenheter föreslår Moderaterna reformer som stärker elevernas lärande och kunskaper. Vi föreslår att undervisningstiden utökas med start i lågstadiet och att de nya timmarna ska tillföras matematik- och svenskundervisningen. Vi gör en särskild satsning på rektorer och stärkt ledarskap på utsatta skolor.

Vi föreslår vidare att förskoleklassen ska göras om till ny årskurs 1. Därmed blir lågstadiet fyraårigt och grundskolan tioårig. Moderaterna utökar satsningen på obligatorisk lovskola så att den omfattar elever från årskurs 6.

Sverige borde ha världens bästa skola, och på många skolor bedrivs utbildning av lärare i världsklass som hjälper eleverna att upptäcka nya världar. Samtidigt finns det betydande skillnader både mellan skolor och mellan klassrum, som gör att alla elever inte får samma möjligheter till en god utbildning.

Det finns skolor i Sverige där mindre än hälften av eleverna når gymnasiebehörighet. De eleverna riskerar att aldrig slutföra en gymnasieexamen och det betyder ökad risk att hamna i utanförskap. Därför är en av de viktigaste reformerna för att motverka ett växande utanförskap att höja kunskapsresultaten i svensk skola.

När skolan fungerar för alla och i hela Sverige så stärks sammanhållningen. Våren 2020 saknade 16 500 elever behörighet till gymnasiet. Var tredje niondeklassare som läst svenska som andraspråk fick underkänt betyg.

Vi kan inte vara nöjda med att Sverige hamnar efter andra länder när det gäller kunskapsnivåerna. Vårt välstånd bygger på vår förmåga att ta vara på den senaste forskningen och omsätta det i nya jobb. Därför behöver svensk utbildningspolitik skärpas. Den ska präglas av höga förväntningar, tydliga krav och fokus på kunskap. Därför prioriterar Moderaterna reformer som ökar tiden mellan elever och skickliga lärare, såsom exempelvis språkförskola, mer undervisningstid i lågstadiet och lovskola. Reformerna av svensk utbildning ska i första hand utvärderas i förhållande till om de ökar eller minskar elevernas kunskapsresultat. Skolan har flera viktiga uppdrag, men för Moderaterna är kunskap alltid prioriterat.

Utgifter som faller under andra utgiftsområden

Utökad undervisningstid

Elever i svensk skola har betydligt mindre undervisningstid än elever i andra jämförbara länder. Skolans fokus på viktiga baskunskaper som att läsa, skriva och räkna måste öka. Därför vill Moderaterna öka undervisningstiden med en timme per dag med start på lågstadiet, eftersom forskning pekar på att tidiga insatser är avgörande för att fler elever ska nå kunskapsmålen. Moderaterna föreslår att anslag 1:1 i utgiftsområde 25 ökas med 225 miljoner 2021, 900 miljoner 2022 och 1 350 miljoner 2023 för att utöka undervisningstiden i lågstadiet.

Moderaterna föreslår vidare att elevens val ska avskaffas på högstadiet och att timmarna fördelas över de ämnen där eleven har störst behov, vilket vi beskriver i motionen ”Grundskolan” av Kristina Axén Olin m.fl.

Utökad lovskola

Lovskola är ett sätt att ge elever som behöver det mer undervisningstid. Moderaterna vill utöka satsningen på lovskola och införa en skyldighet för kommunerna att erbjuda lovskola i fyra veckor i årskurs 6 till årskurs 9. Lovskolan ska vara obligatorisk för alla elever som i dessa årskurser inte har tillräckliga betyg för att komma in på gymnasiet. Genom extra stödinsatser som läxhjälp och utökad lovskola kan antalet elever som inte blir behöriga till gymnasiet minskas.

Moderaterna föreslår att anslag 1:1 i utgiftsområde 25 ökas med 350 miljoner kronor från och med år 2021 för att införa en skyldighet för kommunerna att erbjuda lovskola i fyra veckor i årskurs 6 till årskurs 9.

Anslag 1:2 Statens skolinspektion

Ett utökat uppdrag

Varje elev i Sverige har rätt till en bra utbildning. Det ska inte spela någon roll vilken skola man går i, utan alla skolor ska vara bra skolor. Tyvärr finns det skolor där mer än hälften av eleverna inte blir behöriga till gymnasiet. Det är skolor som behöver en palett av insatser för att vända utvecklingen och höja kunskapsresultaten.

Moderaterna vill därför reformera Skolinspektionen så att myndigheten får ett utökat uppdrag att granska alla landets skolor i förhållande till ett antal nationella kvalitets- och kunskapsmål. Därefter ska de skolor som behöver det få stöd och resurser att genomföra de förändringar som behövs för att vända resultaten. Det kan handla om fler lärare, utökat specialpedagogiskt stöd eller förändringar i skolans ledning och styrning. Skolor som trots insatser inte kan garantera alla elever en god utbildning ska kunna tvångsförvaltas, och ytterst stängas, av Skolinspektionen.

Moderaterna avvisar delar av regeringens satsning på Skolinspektionen om 20 miljoner kronor årligen 2021–2023. För att påbörja arbetet med en reformerad skolinspektion med ett utökat uppdrag tillför Moderaterna anslag 1:2 50 miljoner kronor år 2021, 50 miljoner kronor år 2022 och 50 miljoner kronor år 2023.

Överta granskningen av fristående förskolor

Idag har Skolinspektionen i uppdrag att inspektera kommunala förskolor men inte fristående förskolor och pedagogisk omsorg. De fristående förskolorna inspekteras av kommunerna själva. Denna ansvarsfördelning av tillsynen av förskolorna har Skolinspektionen konstaterat inte fungerar.

För att alla barn i förskolan ska garanteras en förskola eller pedagogisk omsorg som präglas av lärande med en god pedagogisk verksamhet anser Moderaterna att Skolinspektionen bör överta ansvaret för tillståndsgivning och tillsyn av samtliga förskolor och pedagogisk omsorg. För att påbörja arbetet med utökad tillsyn tillför Moderaterna anslag 1:2 10 miljoner kronor per år åren 2021–2023.

Sammantaget ökar Moderaterna anslag 1:2 40 miljoner kronor årligen 2021–2023.

Anslag 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Språkförskola för nyanlända barn från tre års ålder

Förskolan har idag ett uppdrag att stödja barn i deras språkutveckling, både på barnens modersmål och på svenska. Det finns dock forskning som tyder på att förskolor där majoriteten av barnen har ett annat modersmål än svenska inte lyckas med uppdraget. För de barn som aldrig eller mycket sällan möter svenska språket i hemmet behövs en särskild språkförskola för att de ska kunna svenska när de börjar skolan.

Språkförskolan ska rymmas inom ordinarie förskoleverksamhet med särskild tid avsatt för svenskundervisning av nyanlända barn. Kommunerna ska ha möjligheter att själva välja exakt hur språkförskolan organiseras, men det är viktigt att de nyanlända barnen möter svenskspråkiga barn i verksamheten. Språkförskolan innebär att barnen ska gå 15 timmar i veckan på förskolan och att särskild tid ska läggas på undervisning i svenska. Dessutom föreslår vi att svenska språkets roll stärks i läroplanen och kompetensutveckling för förskollärare, men även fler utbildningsplatser.

Regeringen ska återkomma med ett lagförslag till riksdagen om språkförskola för nyanlända barn och avsätter samtidigt 100 miljoner kronor per år för att stärka barns språkutveckling i förskolan. Moderaterna anser att den satsningen bör förstärkas ytterligare.

Moderaterna tillför därför anslag 1:5 50 miljoner kronor 2021, 100 miljoner kronor 2022 och 100 miljoner kronor 2023 för dels sökbara medel, dels inrättande av språkförskola för nyanlända barn från tre års ålder, när sådan lagstiftning finns på plats.

Undervisning under skollov

Moderaternas satsning på lovskola återfinns under utgiftsområde 25. Moderaterna avvisar regeringens satsning på undervisning under skollov om 170 miljoner kronor år 2021, 100 miljoner kronor år 2022 och 2023, för att statsbidraget för undervisning under skollov i stället blir ett generellt statsbidrag under utgiftsområde 25.

Digital infrastruktur på grundskolor

På landets grund- och gymnasieskolor är datorer och modern teknik i dag ett viktigt inslag och komplement i undervisningen. Under coronakrisen har behovet av digitala lösningar förstärkts vilket också visat på stora skillnader mellan skolor. Där vissa skolor

är helt digitaliserade har andra skolor utmaningar med att få system att fungera och att tillgängliggöra digital infrastruktur, som en dator per elev, till alla elever. Moderaterna vill därför att Skolverket får i uppdrag att kartlägga den digitala infrastrukturen samt hur behoven ser ut på skolor runt om i landet. Detta kan sedan användas som underlag för att peka på digitaliseringsklyftor och föreslå nödvändiga åtgärder.

För detta uppdrag tillför Moderaterna anslag 1:5 5 miljoner kronor 2021.

Följ varje skolas bidrag till elevernas kunskapsutveckling

Enligt Skolverket har elevernas socioekonomiska bakgrund fått en ökad betydelse för hur de lyckas i grundskolan. Lärarbristen och boendesegregationen är två viktiga pusselbitar, men politiken har också misslyckats med att identifiera de skolor som behöver hjälp och sätta in rätt resurser. På flera håll i världen finns exempel på hur man kan göra detta genom relevanta kvalitetsmått som följer elevernas kunskaper från den första till den sista dagen i skolan. Därför behöver Sverige utforma ett robust kvalitetsmått som mäter varje skolas bidrag till elevernas kunskapsutveckling, så att rätt hjälp snabbt kan komma på plats där det behövs.

Moderaterna vill därför att Skolverket får i uppdrag att ta fram ett sådant mått. För detta uppdrag tillför Moderaterna anslag 1:5 5 miljoner kronor för 2021.

Rektorer på särskilt utsatta skolor

På skolor med särskilt stora utmaningar, såsom många elever med utländsk bakgrund, är behovet av ett bra ledarskap en förutsättning för att kunna utveckla, leda och samordna arbetet för att alla elever ska nå målen i skolan. Samtidigt har det blivit allt svårare att rekrytera och behålla rektorer. För att främja rekryteringen av skickliga rektorer till skolor med särskilt stora utmaningar vill Moderaterna göra en särskild satsning på kompetensutveckling och stärkt utbildning för rektorer på särskilt utsatta skolor. Moderaterna tillför därför anslag 1:5 20 miljoner kronor per år åren 2021–2023.

Sammantaget minskar Moderaterna anslaget år 2021 med 90 miljoner kronor och ökar anslaget årligen 2022 och 2023 med 30 miljoner kronor.

Anslag 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Förberedelse av en tioårig grundskola med skolstart i årskurs 1 vid sex års ålder

För att ytterligare stärka elevernas lärande vill Moderaterna införa en tioårig grundskola med skolstart i årskurs 1 vid sex års ålder. Detta innebär att dagens förskoleklass görs om till ny årskurs 1 och att lågstadiet blir fyraårigt. De kunskapskrav som finns för lågstadiet i dag ska finnas kvar och förändringen innebär att sexåringarna knyts till grundskolans personal, kompetens, läroplan och resurser. Dagens lärare i förskoleklassen har viktiga kunskaper om barnens tidiga lärande som måste tas tillvara i sexåringarnas lärande. Det är därför viktigt att dessa lärare får en möjlighet att komplettera sin kompetens i exempelvis läs- och skrivinläring och bedömning, vilket många i dag saknar. Regeringen bör bereda möjligheten att införa en tioårig grundskola enligt ovan och återkomma till riksdagen med lagförslag.

Anslag 1:13 Bidrag till lärarlöner

Högre lön för skickliga lärare och förskollärare

Skickliga lärare ska ha bra betalt, och Sveriges lärare ska känna sig trygga med att de riktade lönehöjningar som görs i dag ska fortsätta att gälla. Samtidigt måste mer göras för att fler av våra skickligaste lärare ska söka sig till de skolor som har de största utmaningarna. För att göra läraryrket mer attraktivt behövs även möjligheter att göra karriär och utvecklas i yrket.

Ny forskning visar att förstelärarreformen har bidragit till att göra arbetet som lärare mer attraktivt och förbättrat kvaliteten i skolan (IFAU 2020). Skolor med förstelärare har lägre personalomsättning. Lärarna byter mer sällan arbetsplats och de lämnar inte läraryrket lika ofta som lärare på skolor som saknar förstelärare. Skolor med förstelärare förbättrar också sina resultat på nationella proven.

För att minska personalomsättningen i förskolan och öka kvaliteten i det pedagogiska arbetet vill Moderaterna att satsningen på karriärtjänster ska breddas till att också innefatta karriärtjänster för förskollärare.

Moderaterna ökar anslaget med 45 miljoner kronor årligen 2021–2023 för att utöka antalet karriärlärartjänster med 500 stycken.

Anslag 1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Rektorer på särskilt utsatta skolor

Anslag 1:15 uppgår i regeringens budget till över 6,2 miljarder kronor. Anslaget får användas för utgifter som syftar till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet. Medlen ger kommunerna möjlighet att stärka rektorernas ledarskap – framförallt i utsatta områden – då det på många skolor kan vara så att vissa lärare tjänar mer pengar än rektorerna. När stora tillskott görs till kommuner bör det vara möjligt att göra lokala satsningar för att stärka ledarskapet på skolorna.

Andra prioriterade satsningar

Anslag 1:15 minskas med 405 miljoner kronor år 2021, 1 150 miljoner kronor år 2022 och 1 600 miljoner kronor år 2023 för att finansiera andra prioriterade satsningar såsom utökad undervisningstid, lovskola och förstärkta allmänna bidrag till kommunerna.

Anslag 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

KPU för förskollärare

Bristen på utbildade förskollärare är stor. Moderaterna vill att en ny kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) för akademiker och yrkesverksamma som vill bli förskollärare införs. För detta ändamål satsar Moderaterna 25 miljoner kronor årligen för 2021–2023.

Fler vägar till läraryrket genom Teach for Sweden

För att möta behovet av rekrytering behöver fler vägar till läraryrket öppnas där människor med rätt ämneskunskaper men utan lärarkompetens bereds möjlighet att ta sig in. Redan i dag finns utbildningsprogrammet Teach for Sweden som kombinerar studier i bland annat ledarskap med praktik för blivande lärare.

För att stärka möjligheten för studenter som inte valt lärarutbildningen att senare ta sig in i läraryrket och få fler som lämnat läraryrket att komma tillbaka satsar Moderaterna 20 miljoner kronor årligen 2021–2023.

Sammantaget ökar Moderaterna anslaget med 45 miljoner kronor årligen 2021–2023.

Forskning och innovation

Regeringen redovisar i budgetpropositionen öknings av de statliga anslagen för forskning och innovation, vilka sträcker sig över flera utgiftsområden. Under hösten kommer regeringens proposition för forskning, innovation och högre utbildning. Moderaterna kommer likt regeringen att redovisa vår politik på området under behandlingen av propositionen. Redan nu aviserar dock Moderaterna en ökning av anslagen till forskning och innovation med 250 miljoner kronor.

Kristina Axén Olin (M)

Lars Püß (M)

Noria Manouchi (M)

Marie-Louise Hänel Sandström (M)